

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 4Stk/21/2022
Identifikačné číslo spisu: 5021200339
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:5021200339.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD., v právnej veci žalobcu: R. W. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. U. XXXX/X, XXX XX W., právne zastúpený: JUDr. Slavomírou Kurinskou, advokátkou, so sídlom Záborského 2, 036 01 Martin, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy, so sídlom Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: OU-ZA-OVBP2-2021/006829-004/Rep zo dňa 08.06.2021, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k.: 14S/34/2020-113 zo dňa 09. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sa m e n í tak, že rozhodnutie Okresného úradu v Žiline, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy č. OU-ZA-OVBP2-2021/006829-004/Rep zo dňa 08.06.2021 sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c í a na ďalšie konanie.

II. Sťažovateľovi súd priznáva náhradu trov konania pred krajským aj kasačným súdom.

Odôvodnenie

I. Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd alebo správny súd“) podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. SSP (ďalej aj „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OU- ZA-OVBP2-2021/006829-004/Rep zo dňa 08.06.2021. V odôvodnení rozsudku uviedol, že predmetom preskúmania pred krajským súdom ako správnym súdom na základe podanej žaloby žalobcu bolo rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu. Žalobca žiadal zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie žalovaného, preskúmať zákonnosť postupu správneho orgánu pred vydaním rozhodnutia o priestupku - uloženie pokuty a pokutu vo výške 7.000 Eur znížiť alebo upustiť od jej uloženia. Žalobca

sa súčasne so zrušením rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu domáhal aj sankčnej moderácie v zmysle ust. § 198 ods. 1 SSP. Žalobca v žalobnom návrhu na zníženie alebo upustenie od uloženia pokuty vo výške 7.000 Eur napadol nezákonnosť postupu, ktorý predchádzal rozhodnutiu o priestupku, ktorá podľa žaloby žalobcu sa týkala štádia začatia stavebného konania, procesu rozhodnutia o prerušení konania, zastavenia konania, rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby, konania správneho orgánu vo vzťahu k žiadosti o dodatočné povolenie stavby ako aj, že v zmysle žaloby žalobcu došlo k porušeniu zásady materiálnej rovnosti. Žalobca v žalobe namietal nezákonnosť postupu samotného konania o priestupku, ako aj procesné pochybenia správneho orgánu, pre ktoré bol nútený využiť ust. § 24 zákona o prokuratúre. Žalobca mal za to, že v konaní o priestupku ako aj v konaniach, ktoré mu predchádzalo, boli porušené zásady správneho konania, a to zásada hospodárnosti, rýchlosti správneho konania, zásada optimálneho výberu prostriedkov správneho konania, zásada zmierného vybavenia veci ako aj zásada materiálnej rovnosti. Žalobca uviedol, že pokuta vo výške 7.000 Eur je neprimerane vysoká a s prihliadnutím na neprofesionálny prístup a procesné pochybenia správneho orgánu a s prihliadnutím na všetky okolnosti má šikanózný charakter. Podľa žalobcu žalovaný pri posudzovaní pokuty neprihliadol k hodnote zrealizovanej stavby, ktorá bola v rozsahu základových pásov, nevzal do úvahy to, že žalobca ihneď po výzve správneho orgánu realizáciu stavby zastavil. Výška uloženej pokuty podľa žalobných dôvodov žalobcu je neadekvátnou a neprimerane tvrdou sankciou, ktorá neplní výchovno - represívnu, ale výlučne represívnu funkciu vo vzťahu k žalobcovi.

2. Správny súd konštatoval, že v konaní o priestupku je úlohou správneho orgánu zistiť skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu, ktorý je potrebný pre rozhodnutie o veci v súlade s požiadavkou materiálnej pravdy tak, aby na základe takto zisteného stavu mohol dospieť k záveru, či bol určitý priestupok spáchaný. Za účelom správneho a úplného zistenia skutkového stavu správny orgán zhromažďuje dôkazy, ktoré následne pri rozhodovaní o tom, či bude obvinený z priestupku uznaný vinným, hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov je myšlienková činnosť správneho orgánu, ktorou je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota závažnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti správny orgán určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutia, či je ich možné v danej situácii použiť.

3. Primárne krajský súd k žalobným dôvodom uviedol, že predmetom preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu ako aj postup, ktorý týmto rozhodnutiam predchádzal, keď bolo nevyhnutné upriamiť pozornosť na posudzovanie skutku, ktorého sa dopustil žalobca. Podľa krajského súdu nebolo opodstatnené, aby sa dané súdne konanie zameralo na konanie a rozhodovanie vzťahujúce sa k inému prípadu, tak ako poukazoval žalobca v časti čl. II. bodu 2.6 žaloby k tvrdeniu porušenia zásady materiálnej rovnosti. Krajský súd však na základe pripojeného spisu správnych orgánov poukázal na rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Martine Číslo: ŽP- 2011/2088-OPaK-Mu zo dňa 28.12.2011, ktorým vo veci V. W., Z. č. XXX bol udelený súhlas na umiestnenie košiara stavby a iného zariadenia na ochranu hospodárskych zvierat a súhlas na oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce pozemku parc. č. C-KN XXXX v k. ú. G. V. podľa § 13 ods. 2 písm. d) a e) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, na území ochranného pásma Národného parku Veľká Fatra, nachádzajúceho sa za hranicami zastavaného územia obce, na území ochranného pásma Národného parku Veľká Fatra, kde v zmysle § 17 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny platí druhý stupeň ochrany. Podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia sa poukazuje na žiadosť pána V. W. na vydanie súhlasu na pasenie hospodárskych zvierat a umiestnenie hospodárskych objektov a zariadení na ich ochranu. Tvrdenia žalobcu v čl. II. bodu 2.6 žaloby viedli k posudzovaniu konania, ktoré sa týkalo inej osoby, a to pána V. W., k čomu však nie je možné bez ďalšieho zahrnúť činnosť správneho súdu v rámci preskúmania žalobou napadnutých rozhodnutí. Inými slovami vyjadrené, predmetom súdneho konania bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia tak prvostupňového ako aj odvolacieho orgánu, ktoré sa vzťahovali k správne mu trestaniu žalobcu. Nebolo možné v rámci podanej žaloby žalobcu, aby správny súd posudzoval - preskúmaval inú vec, týkajúcu sa iného konania a inej fyzickej osoby, a to ani vo vzťahu k rozhodnutiu Obce Turčianske Jaseno Č. j. 290/382/2012-2015-Hu zo dňa 19.10.2015, ktoré sa týkalo dodatočného povolenia stavby „Rekreačný objekt“ na pozemku parc. registra CKN č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X k. ú. G. V. pre V. W.. Naviac dané súdne konanie preskúmava rozhodnutie o priestupku, nie je konaním vo veci samotného stavebného povolenia.

4. Správny súd konštatoval, že nebol zistený nezákonný postup v konaní správnych orgánov ani nezákonnosť vydaných rozhodnutí. Nebolo zistené v postupe správnych orgánov, že by dochádzalo k nedostatkom, ktorými by bolo zasiahnuté do práv žalobcu, aby bolo možné konštatovať nezákonnosť postupu a následne nezákonnosť rozhodnutí.

5. Krajský súd zistil, že žalobné body boli zhodné s odvolacími dôvodmi, s ktorými sa v celosti vysporiadal žalovaný. Postup prvostupňového správneho orgánu nepovažoval za nezákonný. Uviedol, že očakávaná žalobcu o tom, že bude vydané stavebné povolenie, nemôže byť ospravedlnením porušenia zákonnej povinnosti, resp. nemôže stáť nad zákonom, ktorý v ust. § 54 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“) upravuje, že stavby sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu.

6. Krajský súd uviedol, že ani postup správneho orgánu, ktorý koná na základe žiadosti o vydanie územného rozhodnutia, stavebného povolenia (dĺžka jeho konania), nemôže oprávňovať žalobcu k tomu, aby porušil zákon, t. j., aby začal stavbu bez stavebného povolenia. Porušenie zákona nemôže byť ospravedlnené dĺžkou konania správneho orgánu. Správne orgány konali v spojenom územnom a stavebnom konaní, avšak podľa skutkového stavu zisteného správnymi orgánmi žalobca na výsledok rozhodnutia nečakal. Pokiaľ žalobca v žalobe poukazoval na jednotlivé štádia postupu konania správneho orgánu, ktoré sa viazali ku konaniu na základe žiadosti žalobcu o vydanie územného rozhodnutia, stavebného povolenia krajský súd uviedol, že tieto námietky žalobcu týkajúce sa postupu správneho orgánu sa nemohli stať predmetom preskúmania v tomto konaní, keďže určujúcim bolo posúdiť zákonnosť postupu správneho orgánu a rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho orgánu v súvislosti s konaním o priestupkoch, ktorých sa žalobca dopustil. Navyše jednotlivé štádia konania viažuceho sa v spojenom územnom a stavebnom konaní, procesné postupy a samostatné dielčie procesné rozhodnutia správneho orgánu ani nie sú spôsobilé na preskúmanie správnym súdom, čo vyplýva z ust. § 7 písm. e) SSP, v zmysle ktorého správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

7. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 30S/153/2019 zo dňa 7. januára 2020, ktorým bola žaloba žalobcu odmietnutá. Jednalo sa o žalobu žalobcu ohľadom preskúmania zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaná Obec Turčianske Jaseno vyzvala žalobcu podľa ust. § 60 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb., aby v lehote 60 dní doplnil požadované podklady s tým, že žalovaný do uplynutia stanovenej lehoty správne konanie prerušil s poukazom na ust. § 29 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb., na ktoré rozhodnutie o prerušení konania vydaného správnym orgánom dňa 7.8.2019 č. j.: 195/348/2019-Ry poukázal žalobca v žalobe v čl. II. pod bodom 2.2. K jednotlivým postupom správneho orgánu a v rámci týchto postupov vydaných rozhodnutí procesnej povahy, na ktoré poukazoval žalobca v žalobe, správny súd uviedol, že týmito rozhodnutiami nemohla byť žalobcovi spôsobená žiadna ujma na jeho subjektívnych právach ako účastníka územného a stavebného konania, pretože rozhodnutiami procesnej povahy nie sú konštituované žiadne hmotné práva, či povinnosti a ani nedochádza k upretiu žiadnych procesných práv. Aj z tohto dôvodu žalobné argumenty žalobcu týkajúce sa priebehu konania v spojenom územnom a stavebnom konaní, ktoré sa uskutočnilo pred správnymi orgánmi, neboli spôsobilé na posúdenie s konštatovaním porušenia zákonnosti postupu správnym orgánom.

8. Krajský súd skonštatoval, že žalobca bol uznaný vinným zo spáchania dvoch priestupkov. Na základe skutkového stavu zisteného správnym orgánom, z ktorého krajský súd vychádzal (§ 197 SSP), bolo preukázané, že žalobca na svojom pozemku v jesenných mesiacoch kalendárneho roka 2019 bez stavebného povolenia vybudoval základové konštrukcie „Rekreačnej chaty“, čo v konaní pred správnym orgánom žalobca ani nepoprel.

9. V skutkovom stave zistenom správnym orgánom, z ktorého krajský súd vychádzal, bola preukázaná aj tá skutočnosť, že žalobca už v mesiaci január 2019 disponoval so záporným záväzným stanoviskom orgánu štátnej správy pre ochranu prírody a krajiny č. OU-MT-OSZP-2019/003868 zo dňa 21.01.2019, ktoré bolo vydané týmto správnym orgánom na základe žiadosti žalobcu. Žalobca sa dopustil priestupkov, z ktorých bol uznaný za vinného, pričom v priestupkovom konaní pred správnym orgánom nedošlo k porušeniu zákonnosti postupu. Krajský súd dodal, že pokiaľ žalobca v žalobe poukázal na postup stavebného úradu v stavebnom konaní, tak tento nemohol tvoriť predmet preskúmania správnym súdom, keďže v tomto samostatnom konaní boli vydané rozhodnutia, ktoré

nadobudli právoplatnosť a navyiac ktoré nemohli tvoriť predmet posudzovania krajským súdom v konaní pred samosudcom, ktorý v zmysle ust. § 23 ods. 2 písm. a) SSP koná ako sudca (samosudca) na krajskom súde a rozhoduje o správnych žalobách vo veciach správneho trestania podaných proti rozhodnutiu alebo opatreniu o priestupku.

10. V priestupkovom konaní podľa názoru správneho súdu, pred správnym orgánom nedošlo k zásahu do práv žalobcu, pretože z titulu neprítomnosti žalobcu a jeho právnej zástupkyne na prvom termíne ústneho pojednávania dňa 23.07.2020 bolo návrhu, resp. žiadosti o stanovenie nového termínu vyhovené, a to stanovením nového termínu pojednávania dňa 27.08.2020. Tohto sa právna zástupkyňa žalobcu zúčastnila a bola jej poskytnutá fotokópia zápisnice z prvého termínu ústneho pojednávania zo dňa 23.07.2020. Na druhom termíne ústneho pojednávania právna zástupkyňa žalobcu mohla uplatňovať práva žalobcu. Samotná skutočnosť, že v zápisnici z prvého termínu ústneho pojednávania zo dňa 23.07.2020 je uvedené poučenie obvineného podľa ust. § 73 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb., ktorého termínu ústneho pojednávania sa žalobca nezúčastnil, neznamená zásah do práv žalobcu, pokiaľ súčasťou zápisnice z ústneho pojednávania zo dňa 23.07.2020 je konštatovaná neprítomnosť žalobcu a na záver zápisnice ospravedlnenie. Termínu pojednávania dňa 23.07.2020 sa nezúčastnil žalobca ani jeho právna zástupkyňa, pričom bolo vyhovené ich žiadosti o odročenie termínu a stanovenie nového termínu na 27.08.2020, ktorého sa zúčastnila právna zástupkyňa žalobcu a podľa obsahu zápisnice zo dňa 23.7.2020 je konštatované vykonanie miestnej obhliadky uskutočnenej stavby, krajský súd sa stotožnil so záverom žalovaného ako odvolacieho orgánu, že išlo o úkon, ktorý bol vykonaný navyiac a ktorý žiadnym spôsobom nemohol predstavovať zásah do práv žalobcu, keďže stav rozsahu vybudovania stavby bez stavebného povolenia ani nebol sporný.

11. Krajský súd nezistil zákonný priestor pre moderáciu uloženej sankcie žalobcovi, pretože pri jej uložení bolo podľa jeho názoru postupované v súlade so zákonom č. 372/1990 Zb., v súlade s pravidlami logického myslenia, podklady pre úsudok v rovine uloženia výšky sankcie boli správnym orgánom zistené úplne. Výška sankcie zodpovedala charakteru spáchaných priestupkov žalobcom, keď okrem dopustenia sa priestupku uskutočňovania novej stavby „Rekreačnej chaty“ bez stavebného povolenia v rozsahu skrývka ornej pôdy a odkop svahovitého terénu, vybudované základové pásy z betónu a pásovina pre uzemnenie, spáchal žalobca aj priestupok, keď stavbu „Rekreačná chata“ bez stavebného povolenia začal uskutočňovať v chránenej oblasti a ochrannom pásme chráneného územia a na pozemku, ktorý nie je určený na zastavanie, o čom mal žalobca vedomosť ešte pred začatím stavby podľa zisteného skutkového stavu správnym orgánom.

12. K uskutočňovaniu stavby došlo v ochrannom pásme NP Veľká Fatra, stavba bola začatá v regionálnom biokoridore RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabiňa - Blatnica, ktorý je uvedený v regionálnom územnom systéme ekologickej stability okresu Martin. Z ustanovenia § 105 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. vyplýva, že spodná hranica sankcie nie je uvedená, avšak vzhľadom na maximálnu hranicu 165.969,59 Eur pri spáchaní priestupkov žalobcom uložená sankcia 7.000 Eur bola primeraná, adekvátne k druhu priestupkov, ktorých sa dopustil žalobca. V danom prípade pri uložení pokuty vo výške 7.000 Eur nedošlo k vybočeniu zo zákonného rámca správnej úvahy, pretože ust. § 105 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. umožňuje uložiť pokutu až do výšky 165.969,59 Eur. Podľa názoru krajského súdu sankcia bola primeraná povahe skutkov - priestupkov, ktorých sa žalobca dopustil, pričom uložená sankcia pre žalobcu nemá likvidačný charakter.

13. Krajský súd konštatoval, že pri uložení sankcie, tak ako sa domáhal žalobca v podanej žalobe, nie je možné sa zamerať len na rozsah realizovanej stavby, ale osobitne tú skutočnosť, že žalobca začal stavbu bez stavebného povolenia v chránenej oblasti, resp. v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, v mieste, ktoré doteraz nie je poznačené výstavbou tohto typu. Výška uloženej sankcie podľa krajského súdu splní účel trestu a nie je neprimeraná povahe skutku. Pri uložení pokuty bol zachovaný princíp zákonnosti trestu a individualizácie trestu a boli vzaté do úvahy všetky skutočnosti za aplikácie ust. § 12 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. Nebolo žalobcom preukázané, že by na jeho strane boli majetkové pomery takého charakteru, že by uložená pokuta v jeho majetkovej sfére bola likvidačná. Nepochybne, ak sa má splniť účel trestu, tak zákonite uložená pokuta musí dosahovať potrebnú intenzitu, aby plnila svoj účel, funkciu. Žalobca sa dopustil priestupkov, výška uloženej pokuty vzhľadom k charakteru priestupkov, ktorých sa dopustil žalobca, nebola neprimeraná, nešlo o neadekvátnu sankciu, ale o pokutu, ktorá svojou výškou - intenzitou bola primeraná k priestupkom, ktorých sa žalobca dopustil. Ak aj žalobca po výzve správneho orgánu realizáciu stavby zastavil, týmto plnil svoju povinnosť nepokračovať v stavbe bez stavebného povolenia, preto táto okolnosť

nemohla byť na základe podanej žaloby zohľadnená pre prípadnú sankčnú moderáciu, ktorej sa žalobca domáhal.

II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

14. Proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Žiline podal žalobca v procesnom postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) dňa 28.06.2022 kasačnú sťažnosť podľa ust. § 438 SSP, ktorou sa domáhal, aby Najvyšší správny súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Žiline a upustil od uloženia sankcie - pokuty vo výške 7 000 Eur, alternatívne aby uloženú sankciu primerane znížil alebo aby rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby bol žalovaný zaviazaný k náhrade trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

15. V podanej kasačnej sťažnosti uviedol, že namieta nesprávnosť právneho posúdenia veci, má za to, že žalovaný správny orgán pri posudzovaní závažnosti priestupku a rozhodovaní o uložení sankcie mal prihliadať o priebehu konaní, ktoré predchádzali alebo súviseli s rozhodnutím o odstránení, rozhodnutiu o priestupku, ale aj rozhodnutiu o odstránení stavby. Krajský súd podľa názoru sťažovateľa opomenul pri rozhodovaní zohľadniť neprofesionálny prístup a procesné pochybenia dotknutých orgánov, čo spôsobilo hrubý nepomer medzi postavením účastníkov stavebného konania s nevýhodou pre žalobcu. Takýto postup dotknutých správnych orgánov zásadne ovplyvnil objektivitu pri rozhodovaní o sankcii a jej výške. Zreteľná eliminácia všetkých konaní, obmedzovanie sa len na procesné znaky konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu o priestupku, nevysporiadanie sa so všetkými okolnosťami a dôkazmi v ich jednotlivých súvislostiach vo veľkej miere ovplyvnili rozhodovanie krajského súdu. Nemožno opomenúť fakt, že výška uloženej pokuty je vzhľadom na slovenské pomery nepomerne vysoká.

16. Sťažovateľ ďalej uviedol, že podľa jeho názoru krajský súd pri posudzovaní žalobných dôvodov a zákonnosti napadnutých rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu zisteného správnym orgánom, pretože mal za to, že tento v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie pre rozhodnutia o priestupku a pre výšku uloženej pokuty. Podľa krajského súdu nebolo podstatné, aby sa dané súdne konanie zameralo na konanie a rozhodovanie vzťahujúce sa k inému prípadu tak, ako to žalobca (sťažovateľ) uvádzal v čl. II bod 2.6 žaloby k tvrdeniu porušenia zásady materiálnej pravdy s odkazom na rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Martine č. ŽP-2011/2088-OPaK-Mú zo dňa 28.12.2011 vo veci V. W..

17. Touto námietkou sťažovateľ mal za cieľ demonštrovať odlišnosť procesného postupu správneho orgánu ako aj právneho efektu v obdobných konaniach, čo sťažovateľ považoval za porušenie zásady materiálnej pravdy.

18. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III. Konanie na kasačnom súde

19. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ust. § 449 ods.1 SSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 455 SSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

20. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 14Sa/4/2021 zo dňa 20.04.2022, ktorým tento podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OVBP2-2021/006829-004/Rep zo dňa 08.06.2021. Týmto žalovaný správny orgán Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy v odvolacom konaní zamietol odvolanie sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu o priestupku č. j. 625/237/2020-Pi-Pr zo dňa 28.09.2020.

21. Z obsahu administratívneho spisu mal kasačný súd za preukázané, že rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu č. j.: 625/237/2020-Pi-pr. zo dňa 28.09.2020 bolo rozhodnuté o priestupku - uloženie pokuty, podľa ktorého obvinený z priestupkov: R.. W. J., W. XXXX, XXX XX W., nar. XX.XX.XXXX v zastúpení JUDr. Slavomírou Kurinskou, Záborského 2, 036 01 Martin bol uznaný vinným zo spáchania priestupkov;

- podľa § 105 ods. 3 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, ktorého sa obvinený dopustil tým, že v období jesenných mesiacov roka 2019 začal na pozemku parc.

reg. č. C-KN XXXX, k. ú. G. V. uskutočňovať novú stavbu „Rekreačná chata“ bez stavebného povolenia v rozsahu skrývka ornej pôdy a odkop svahovitého terénu, vybudované základové pásy z betónu a pásovina pre uzemnenie,

- podľa § 105 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil obvinený tým, že v období od jesenných mesiacov roka 2019 začal na pozemku parc. reg. č. C-KN XXXX, k. ú. G. V. uskutočňovať novú stavbu „Rekreačná chata“ bez stavebného povolenia v chránenej oblasti a ochrannom pásme chráneného územia a na pozemku, ktorý nie je určený na zastavanie, najmä na poľnohospodárskom pozemku v rozsahu skrývka ornej pôdy a odkop svahovitého terénu, vybudované základové pásy z betónu a pásovina pre uzemnenie, čím došlo k porušeniu ustanovení §§ 54, 55 ods. 1 a 126 stavebného zákona, za čo stavebný úrad uložil obvinenému podľa § 105 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. pokutu vo výške 7.000 Eur (slovom: sedemtisíc eur), ktorú pokutu je obvinený povinný uhradiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia bankovým prevodom s uvedením účtu na Obec Turčianske Jaseno a súčasne obvinenému - žalobcovi bolo uložené zaplatiť trovy konania o priestupku vo výške 16 Eur podľa vyhlášky č. 411/2006 Z. z. v znení zákona č. 531/2008 Z. z. v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet Obce Turčianske Jaseno.

22. Prvostupňový správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na žiadosť žalobcu o vydanie územného rozhodnutia na stavbu „Rekreačná chata“ na pozemku parc. C- KN XXXX, k. ú. G. V., ktorú podal dňa 21.12.2018, ku ktorej žiadosti bolo uskutočnené doplnenie, keď bolo žiadané vydanie povolenia v zlúčenom územnom a stavebnom konaní, keďže sa podľa ust. § 139b ods. 1 písm. b) stavebného zákona jedná o jednoduchú stavbu. Obec Turčianske Jaseno sa dňa 16.01.2019 písomne vyjadrila so zamietnutím žiadosti a odôvodnením, že uvedená lokalita nie je zahrnutá na výstavbu rekreačných chat.

23. Protestom prokurátora č. Pd 52/19/5506-4 zo dňa 07.05.2019 Okresná prokuratúra Martin vyslovila nezákonnosť postupu stavebného úradu vo veci vyjadrenia pod č. j. 62/2019 zo dňa 16.01.2019. Obec Turčianske Jaseno tomuto protestu prokurátora vyhovel pod č. j.: 466/2019 zo dňa 17.05.2019. Následne žalobcom, zastúpeným právnu zástupkyňou bolo oznámené, že žiadosť o stavebné povolenie sa považuje za podanú, a to na základe doplnenia žiadosti zo dňa 09.01.2019.

24. Obec Turčianske Jaseno dňa 07.08.2019 vydala rozhodnutie pod č. j.: 195/348/2019-Ry o prerušení konania a zároveň vyzvala stavebníka na doplnenie žiadosti o povolenie stavby rekreačnej chaty. Obec Turčianske Jaseno na základe podnetu občana a takisto vlastnou zisťovacou činnosťou podala dňa 19.09.2019 podnet na vykonanie štátneho stavebného dohľadu, pretože sa jednalo o zistenie, že vlastník parc. reg. č. CKN XXXX, k. ú. G. V. začal so stavbou bez stavebného povolenia. Z dohľadu bol spísaný záznam, pričom štátneho stavebného dohľadu sa zúčastnili aj zástupcovia Okresného úradu Martin - pozemkový a lesný odbor a ŠOP SR - Správa NP Veľká Fatra.

25. Miestnou obhliadkou bolo zistené, že bola uskutočnená skrývka ornej pôdy a odkop svahovitého terénu, vybudované základové pásy z betónu a pásovina pre uzemnenie. Okresný úrad Martin - PLO uviedol priamo do záznamu z miestnej obhliadky, že týmto bol uskutočnený neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 220/2004 Z. z.

26. Na podklade uskutočneného štátneho stavebného dohľadu a vyjadrenia Okresného úradu Martin - PLO, ŠOP SR - Správa Národného parku Veľká Fatra bola žalobcovi zaslaná výzva na okamžité zastavenie stavebných prác. Stavebný úrad dňa 10.10.2019 vydal aj rozhodnutie o zastavení stavebného konania podľa § 60 ods. 2 písm. f) stavebného zákona na stavbu „Rekreačná chata“ na pozemku parc. reg. č. CKN XXXX, k. ú. G. V..

27. Obvinený v zastúpení právnu zástupkyňou podali dňa 29.10.2019 žalobu na správny súd vo veci preskúmania zákonnosti a zrušenia vydaného rozhodnutia, ktoré konanie bolo vedené pod sp.zn. 30S/153/2019 a bolo skončené odmietnutím žaloby. Dňa 03.02.2020 Obcou Turčianske Jaseno bolo vydané rozhodnutie pod č. j.: 133/35/2020-Ry o začatí konania o dodatočnom povolení stavby v súlade s § 88a stavebného zákona na stavbu „Rekreačná chata“ na pozemku parc. reg. č. CKN XXXX, k. ú. G. V. postavenej bez stavebného povolenia. Súčasne stavebník - žalobca bol vyzvaný v správnom konaní, aby v lehote 30 dní predložil stavebnému úradu žiadosť o dodatočné povolenie stavby a zároveň bolo konanie na stavbu rekreačnej chaty prerušené do doby stanovenej na podanie žiadosti s predpísanými náležitosťami. Právna zástupkyňa obvineného podala žiadosť o predĺženie lehoty k dodatočnému povoleniu stavby na 90 dní, ktorej žiadosti bolo vyhovené.

28. Prvostupňový orgán v ďalšej časti odôvodnenia poukázal na žiadosť stavebníka o dodatočné povolenie stavby zo dňa 12.05.2020. Žalobca nepredložil v lehote stanovenej doklady potrebné k dodatočnému povoleniu stavby rekreačnej chaty. Stavebný úrad mal za preukázané, že umiestnenie stavby bolo v rozpore so schváleným územným plánom Obce Turčianske Jaseno schváleným uznesením Obecného zastupiteľstva v Turčianskom Jasene č. 28/2019 zo dňa 30.08.2019. Bola stanovená lehota 7 dní na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia pred vydaním rozhodnutia o odstránení stavby rekreačnej chaty. Do dňa vydania rozhodnutia o priestupku stavebník - žalobca podľa rozhodnutia č. j. 133/35/2020-Ry zo dňa 17.07.2020 o nariadení odstránenia stavby rekreačnej chaty nepredložil požadované doklady o tom, že dodatočné povolenie stavby rekreačnej chaty nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom a osobitnými predpismi.

29. Po výzve na okamžité zastavenie stavebných prác pri výkone a miestnej obhliadke štátneho stavebného dohľadu dňa 26.09.2019 a po obdržaní písomnej výzvy na okamžité zastavenie stavebných prác žalobca ako obvinený nepokračoval v ďalších stavebných prácach.

30. Na základe odvolania žalobcu rozhodol žalovaný rozhodnutím č. OU-ZA-OVBP2-2021/006829-004/Rep zo dňa 08.06.2021 tak, že odvolanie žalobcu ako účastníka konania zamietol a rozhodnutie Obce Turčianske Jaseno č. 625/237/2020-Pi-pr zo dňa 28.9.2020 potvrdil.

31. Voči tomuto rozhodnutiu bola podaná správna žaloba, o ktorej bolo rozhodnuté preskúmaným rozsudkom Krajského súdu v Žiline.

IV. Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

32. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§2 ods. 1 a 2 SSP). Správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy, rozhodujú aj v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§6 ods. 1 SSP).

33. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postup správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

34. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

35. Senát kasačného súdu po preskúmaní rozsudku správneho súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo konštatoval, že v spojení s oboznámením sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Žiline konštatoval, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

36. Podľa ust. § 462 ods. 2 SSP, ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

37. Podľa ust. § 453 ods. 1 SSP kasačný súd je viazaný rozsahom kasačnej sťažnosti; to neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý kasačnou sťažnosťou nebol dotknutý. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia kasačný súd je viazaný sťažnostnými bodmi; to neplatí, ak napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom krajský súd nebol viazaný žalobnými bodmi. Na dôvody, ktoré účastník konania uviedol až po uplynutí lehoty na podanie kasačnej sťažnosti, kasačný súd neprihliada. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia kasačný súd nie je viazaný sťažnostným návrhom.

38. Podľa ust. § 195 správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby ak, podľa písm. c) ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie, podľa písm. d) ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci trestného správneho trestania, podľa písm. e) ide o skúmanie, či uložený druh sankcie a jej výška nevybočili z rozsahu správnej úvahy orgánov verejnej správy.

39. V preskúmvanej veci mal kasačný súd z obsahu administratívneho spisu za preukázané, že prvostupňovým rozhodnutím Obce Turčianske Jaseno č. j. 625/237/2020-Pi- Pr zo dňa 28.09.2020 bol sťažovateľ obvinený z priestupkov, uznaný vinným zo spáchania priestupkov;

- podľa ust. § 105 ods. 3 písm. b) stavebného zákona v znení neskorších predpisov, ktorého sa mal dopustiť tým, že v období jesenných mesiacov roka 2019 začal na pozemku parc. č. C-KN XXXX, k. ú. G. V. uskutočňovať novú stavbu „Rekreačná chata“ bez stavebného povolenia v rozsahu skrývka ornej pôdy a odkop svahovitého terénu, vybudované základové pásy z betónu a pásovina pre uzemnenie a

- podľa ust. § 105 ods. 4 stavebného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že v období od jesenných mesiacov roka 2019 začal na pozemku parc. reg. č. C-KN XXXX, k. ú. G. V. uskutočňovať novú stavbu „Rekreačná chata“ bez stavebného povolenia v chránenej oblasti a ochrannom pásme chráneného územia a na pozemku, ktorý nie je určený na zastavanie, najmä na poľnohospodárskom pozemku v rozsahu skrývka ornej pôdy a odkop svahovitého terénu, vybudované základové pásy z betónu a pásovina pre uzemnenie, čím došlo k porušeniu ustanovení § 54, § 55 ods. 1 a § 126 stavebného zákona, a stavebný úrad tak uložil pokutu vo výške 7 000 Eur.

40. Ako vyplýva z obsahu prvostupňového rozhodnutia, sťažovateľ bol postihnutý za dva skutky, ktoré mali samostatný skutkový priebeh a vyvolávali samostatné následky. Ako je zrejmé z obsahu odôvodnenia preskúmvaného rozhodnutia Obce Turčianske Jaseno, tento síce v závere rozhodnutia cituje ust. § 12 ods. 2 zákona o priestupkoch (v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ust. vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný), avšak podľa názoru senátu kasačného súdu v prvostupňovom ako aj druhostupňovom rozhodnutí žalovaného správneho orgánu absentuje právne posúdenie v tom rozsahu, že (ako je nesporné z obsahu administratívneho spisu a nepriamo aj z rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v prvom stupni) žalobca sa mal podľa názoru žalovaných správnych orgánov dopustiť dvoch správnych deliktov.

41. V rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie právna teória rozoznáva trestné činy, priestupky a iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktov a disciplinárnych deliktov ešte okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (tak ako to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom v oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania o postih správny orgánom za určité nedovolené konanie či opomenutie. Je treba zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a k tomu zodpovedajúce zaradenie medzi trestné činy, priestupky, či iné správne delikty, z toho vyvozené následky v podobe sankcií vrátane príslušného konania, či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Z týchto hľadísk je potrebné vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí.

42. Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je vyvoditeľný priamo z ust. § 47 ods. 2 SP.

43. Z výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, že správny orgán v ňom popisuje dva samostatné správne delikty. Na tomto mieste je potrebné uviesť, že pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh), je potrebné použiť analógiu legis, tzv. absorbcnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadziieb, teda prísnejší trest pohlcuje miernejší. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuteľné len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov (závažnosť pri tom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu

deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená).

44. Na tomto základe teda v danom prípade treba aplikovať pravidlá pre ukládanie úhrnného trestu, t. j. správny orgán uloží za viaceré delikty sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Touto zásadou sa správne orgány pri ukladaní sankcie za nimi zistené dva správne delikty neriadili a pravdepodobne táto skutočnosť ušla aj pozornosti krajského súdu. Ak správny orgán bol toho názoru, že žalobca spáchal viacero správnych deliktov, pri ukladaní pokuty za tieto delikty mal uložiť sankciu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.

45. V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne aj rozhodnutia o iných správnych deliktoch je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania tak, aby skutok nemohol byť zameniteľný s iným. Z administratívneho spisu je zrejmé, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu obsahuje vo výroku presne opísané dva skutky, ktorých sa mal sťažovateľ dopustiť, avšak tento výrok už neobsahuje sankciu, ktorá by bola založená na tzv. absorbčnej zásade.

46. Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu i ústavného súdu týkajúcej sa správneho trestania vyplýva, že pokiaľ subjekt spácha viacero deliktov správny orgán uloží sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt za najprísnejšie postihnuteľný. Pri rovnakej sadzbe pokút správny orgán uloží úhrnnú sankciu podľa tohto ustanovenia, ktoré sa vzťahuje za najzávažnejší delikt. Z napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že žalovaný sa explicitne nezaoberal vyhodnotením závažnosti každého jednotlivého porušenia zákona tým, že by určil výšku sankcie u jednotlivých deliktov a v závere uložil sankciu, ktorú by v odôvodnení rozhodnutia vyhodnotil, že práve toto porušenie považoval za najzávažnejšie a z akého dôvodu.

47. Z rozhodnutia prvostupňového orgánu je zrejmé, že kvalifikoval sťažovateľa za 2 delikty, avšak absentuje správna úvaha o uložení výšky a druhu sankcie. Ukládanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právopomc) zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených medziach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto uvažovania musí byť náležite odôvodnené.

48. Správny orgán síce vo svojom rozhodnutí cituje ust. § 12 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, avšak z odôvodnenia tak prvostupňového ako aj druhostupňového rozhodnutia tieto skutočnosti nevyplývajú.

49. Kasačný súd v tejto súvislosti považoval za dôvodnú aj kasačnú námietku ohľadom legitímnych očakávaní sťažovateľa týkajúcich sa výšky uloženej pokuty.

50. Pri stanovení výšky uloženej pokuty je potrebné vychádzať zo základných rovín pôsobenia sankcie a to individuálnej a generálnej, pričom v preskúmvanej veci podľa názoru senátu kasačného súdu bola uložená sankcia, ktorej výška nebola nijako odôvodnená.

51. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu kasačný súd s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu dospel k záveru, že krajský súd nepostupoval správne, keď v danom prípade žalobu zamietol, nakoľko opomenul, že správny orgán nevyhodnotil závažnosť, trvanie, mieru zavinenia, spôsob zavinenia, následky protiprávneho konania, minulosť sťažovateľa, skutočnosť, či ide o opakované protiprávne konanie a v súvislosti s tým nepoužil vo svojom rozhodnutí absorbčnú zásadu. Tieto okolnosti je povinný žalovaný správny orgán vyhodnotiť v ďalšom administratívnom konaní.

52. Kasačný súd uzatvára, že žalovaný ako aj prvostupňový orgán vec nesprávne právne posúdili v otázke dodržiavania zásad trestného práva pri ukladaní trestov pri súbahu správnych deliktov.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd postupoval podľa vyššie citovaného ust. § 462 ods. 2 SSP a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zmenil tak, že zrušil rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

54. O trovách konania bolo rozhodnuté s poukazom na ust. § 170 písm. a) SSP v spojení s ust. § 467 ods. 1 SSP tak, že úspešnému sťažovateľovi súd priznal úplnú náhradu trov konania.

55. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.